

Praha 28.7.2004

48

Činnost oboru alergologie v roce 2003

Výchozím zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor alergologie a klinické imunologie A (MZ) 1-01, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví na rok 2003. Návratnost výkazů byla 99,6 %. Výkaz vyplňovala samostatně každá ordinace alergologie a klinické imunologie, včetně ambulantních částí nemocnic a také každá imunologická laboratoř, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Úvodní tabulka ukazuje personální zabezpečení na 347 odděleních a pracovištích oboru alergologie a klinické imunologie. Ze všech uvedených čísel je zřejmé, že v roce 2003 došlo ke zvýšení fyzického počtů lékařů a SZP a také jejich pracovních úvazků. Na jedno pracoviště stále připadá v průměru jeden lékař a 1,3 SZP.

Pracovníci		2002	2003
Lékaři	fyzické osoby	482	493
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	353,11	357,68
SZP	fyzické osoby	544	558
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	450,75	469,12
Počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,1	1,0

Další tabulka uvádí počty ošetření - vyšetření a počty pacientů. Na ambulantních pracovištích alergologie se léčilo 879 153 pacientů, oproti roku 2002 byl zaznamenán nárůst o 40 185 pacientů, počty léčených pacientů vzrostly v absolutních i relativních hodnotách o 5 %. V přepočtu na 1 000 obyvatel činil republikový průměr 86 léčených pacientů. Z hlediska regionálního srovnání bylo nejvíce léčených pacientů v Hl. městě Praze (183) a v kraji Vysočina (108) na stejný počet obyvatel.

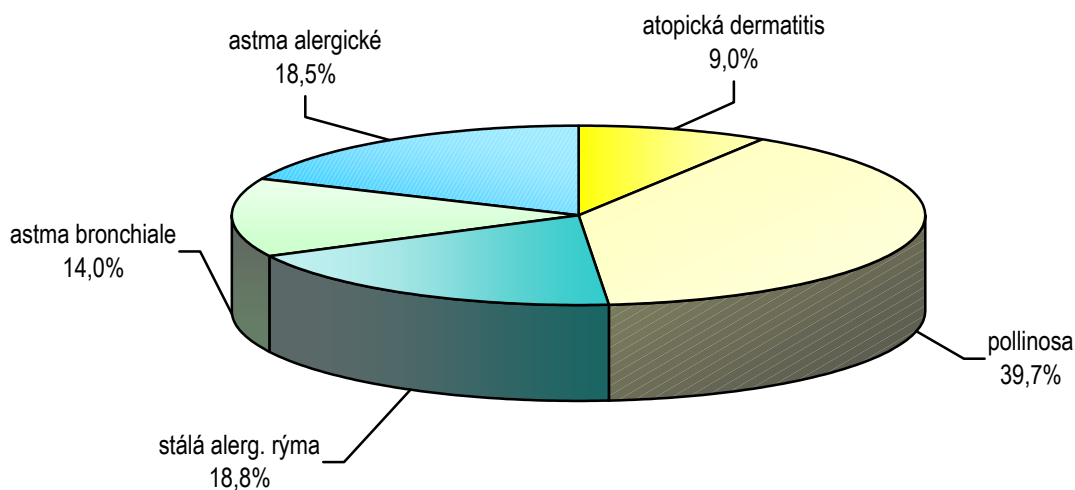
V průběhu roku bylo provedeno celkem 2 296 558 ambulantních ošetření - vyšetření, což představuje nárůst o 20 194 ošetření proti roku 2002 (1%). Na 1 000 obyvatel připadalo 225 ošetření. V průměru na 1 lékaře připadalo 6 421 ošetření - vyšetření ročně, v krajích se hodnoty pohybují od 4 936 v Pardubickém do 8 390 v kraji Vysočina. Podobně

jako v minulých letech v průměru na jednoho léčeného pacienta připadalo 2,6 ošetření - vyšetření ročně, jeden lékař poskytl péči 2 458 osobám.

Počty ošetření - vyšetření a počty léčených pacientů		2002	2003
Počet ošetření - vyšetření	celkem	2 276 364	2 296 558
	na 1000 obyvatel	223,1	225,1
	na 1 úvazek lékaře	6 447	6 421
	na 1 léčeného pacienta	2,7	2,6
Počet léčených pacientů na 1000 obyvatel		82,2	86,2
Počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		2 376	2 458
Počet léčených pacientů celkem		838 968	879 153

Z celkového počtu léčených pacientů (879 153) bylo 87 % dispenzarizováno pro tyto vybrané diagnózy: Atopická dermatitis, pollinosa, stálá alergická rýma, astma bronchiální a astma alergické. Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Je však nutné poznamenat, že se nejedná o úplný výčet pacientů s těmito diagnózami, neboť zde nejsou zahrnuti pacienti léčící se v nemocnicích. Níže vložený graf ukazuje strukturu dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy v roce 2003.

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu

Následující tabulka uvádí pacienty dispenzarizované na ambulantních alergologických odděleních (pracovištích), přepočítané na 1 000 obyvatel příslušné věkové kategorie.

Rok	Pacienti podle věku a onemocnění				
	celkem	0 - 5 let	6 - 14 let	15 - 24 let	25 let a více
	atopická dermatitida				
2002	6,2	24,5	18,2	11,8	1,9
2003	6,7	27,0	20,3	12,8	2,1
	pollinosa				
2002	28,2	29,7	66,5	70,4	14,0
2003	29,7	28,4	70,2	73,7	15,3
	stálá alergická rýma				
2002	13,1	12,4	25,9	28,7	8,2
2003	14,1	14,5	28,0	31,0	8,7
	astma bronchiální				
2002	9,3	15,5	22,0	17,5	5,4
2003	10,5	17,4	25,7	19,7	5,9
	astma alergická				
2002	12,4	12,3	26,1	26,6	7,6
2003	13,8	14,4	29,9	29,5	8,4

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky nemocnost obyvatelstva se ve vztahu k alergologickým onemocněním při porovnání s předchozím rokem u všech sledovaných diagnóz a věkových skupin zvýšila. Pouze u diagnózy pollinosa byl zaznamenán pokles přijatých dětí ve věku 0 - 5 let o 4 %. Největší nárůst dětí ve věku 0 - 5 let byl detekován u alergického astmatu a stálé alergické rýmy - přes 17 %.

Z vyjmenovaných nemocí se největší podíl nemocných vyskytuje u pollinosy ve věkové skupině 6 - 14 let a 15 - 24 let, více než dvojnásobný výskyt nemocných, než je tomu u zbývajících věkových skupin.

V přístrojovém vybavení ambulantních oddělení (pracovišť) alergologie se sleduje počet spirometrů. Ve srovnání s minulými roky nedošlo k větším změnám, na jedno oddělení (pracoviště) připadlo v průměru 1,2 spirometru. Celkem na odděleních alergologie ČR byly 303 spirometry (o 40 více než v roce 2002), z toho 30 % přístrojů bylo starších 8 let; je zřejmé, že se prohloubila technická zastaralost v přístrojové vybavenosti.

Vypracovala: Barbara Dadiková